

Meşayih-ı Hâceganiye (Nakşibendiye)'nin ulularından dokuzuncu pîr şeyh Abdülhâlik-i Gücdüvanî k.s hazretlerinin müridi Hâce Evliya-ı Kelan'a nasihat ve vasiyetleri

Oğulcuğum sana vasiyet ederim ki :

1-Takvâyı kendine şîâr edin ; ahvalini murakabe et ; hatalardan korku üzere ol . Allah Teâlâ 'nın hukukunu ve Resûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem'in ahdini ifa ve eda eyle . Allah'ın celâlinden kork ki, bir gün hesap için O'nun huzurunda durdurulacaksınız.

2- Kur'ân okumayı, öğrenmeyi elden bırakma . Zahir (Şeriatı) da ,Bâtın (Tarikatı) da Kur'ân da ara. Kur'ânı gizli ve aşikâr , ibret ve tefekkürle , gözyaşıyla oku ; her hâlini Kur'ân'a döndür ve benzet . Zira Cenâb-ı Hakk'ın halk içinde hücceti (*defîli*) Kur'ândır.

3-İlim öğrenmekten bir an bile uzak kalma; bilhassa fıkıh, hadis ve tefsir oku. Cahil sofı ve mutasavvıflardan uzak ol ki, onlar din yolunun hırsızları ve âhiret yolunun haramileridir.

4-İlmin yanında edebi de öğren (edebsiz , Rabbinin lütfundan mahrum kalır). Edebli ol . Halkla cidal etme , iyi huyla geçim eyle . Kimseyi hor görme (Sadrettin Konevi hz.lerinin nasihatinde , kendini herkesten aşağı ve değersiz görmesi tavsiye edilmiştir ki çok mühim bir husustur). Bütün mahlukâta , büyüğe , küçüğe merhamet eyle.

5-Sünnet-i seniyyeye sımsıkı sarıl. Selef-i sâlih'in izini (takvâ imamlarının yolunu) takip et. Bid'at ehlinden uzak ol ki, bid'atler sapıklıktır. Ehl-i Sünnet ve'l cemaat'ten ayrılma .

6-Gece gündüz çok namaz kıl. Farzları cemaatle edaya itina et. Mümkün mertebe imam ve müezzın olma. Evin mescid, mescid de evin olsun !

7- Daima çokca oruç tut ki oruç kalkandır; insanı korur.

8- Başkanlık ve reislik isteme, zira kim baş olmayı severse ona “ ehl-i tarik” demek lâıyk olmaz. Kimseye sana hizmet etmesini emretme ! Kadılık ve müftülük gibi meşru hizmetler bile olsa herhangi bir mevki, makam ve memuriyete talip olma. Devlet adamlarının kapısından medet umma !

9- Kimseden birşey isteme ; bütün yaratılmışlardan umut ve tama'nı kes, sadece Allah'tan iste ve O'na tevekkül eyle !

10- Birinin medhiyle mağrur ve zemmiyle mahzun olma ; halkın beğenmesi de, kötölemesi de nazarında müsavi olsun.

11- Dünyaya aldanma ; dünyadan perhiz ve ahirete rağbet eyle. Ziynetin “ zühd” olsun. Fakr içinde pakize ol çünkü dünya talibi olursan dünyalık toplarken din elden gidebilir. Dünyada , yabancı bir ülkede gurbette imişsin gibi yaşa, daima ahiretin gamın çek ; ölümü çok an !

12- Kendi ihtiyacının peşinde ol , nefsinı kora ve kolla, çünkü senin matiyyen (bineğın) dir.

13- Sultanla, idarecilerle ve zenginlerle veya onların çocuklarıyla ahbablık etme. Tüyü bitmedik gençlerle , kadınlarla, bid'at ehliyle ve avâm-ı nâs ile sohbet eyleme . Bunlar senin dinini alıp

götürürler de Allah'tan uzak düşersin. Halveti ihtiyar eyle (*tercih et*). Gâfil insanlardan aslandan kaçır gibi kaç, kendi تنها mahallinde otur ; dervişler ve süleha ile sohbet eyle, gayriden ünsiyeti kes ; dostun Hak Teâlâ olsun. Kendisinde şu beş haslet bulunmayan kimseye arkadaşlık etme :

- a) Ahireti dünyaya tercih
- b) İlmi dünya işine tercih
- c) Horluğu, halkın rağbet ve teveccühüne tercih
- d) Gizli ve âşikar amellerine ihtimam
- e) Ölüme hazırlık

14. (Kimsenin işine karışma) Kimseye kefil veya vasi olma !

15. Yeme ve içmeyi azalt ; az uyu, az konuş. Yemeğe ihtiyaç duymadıkça yeme, sebep ve mazeret olmadan söz söyleme , uyku galebe çalmadan uyuma , galebe çalarsa biraz uyu ki ibadetini daha düzgün ve çok yapabilesin. Dini tut, konuşursan hayır söyle, halka daima nasihat eyle ; doğruyu söyle ve korkma, daima hak'tan yana ol !

16. Helâl ye, mecbur kalmadıkça şüpheli şeyleri yemekten sakın. Dünyalıktan iki somuna râzı ol. Helâl lokma bütün hayırların anahtarıdır. Yarın için azık biriktirme, Allah'ın rızka kefil olduğunu bil ve O'na güven !

17. Allah'ın sana verdiklerinden halka bezl eyle ; buhl (*cimrilik*) ve hasedden uzak ol ki bu ikisi yarın cehenneme atılacaktır (*Bezl: Hiç esirgemedен bol bol verme*).

18. Ana -baba ve şeyhinin hukukunu gözet ki Hak Teâlâ da seni hıfz eylesin . Şeyh müridin babası gibidir , hatta ona babasından daha yakın ve daha müşfiktir çünkü onu Allah'a yaklaştırır ve ebedi saadetini temin eder. O halde Allah yolunda şeyhlerine hem mal , hem beden ve hem de canla hizmet eyle , onların gönüllerini gözet, seyrü sülûkuna ihtimam göster, daima mücadele de ol. Seni terbiye ederlerken muamelelerini ve onlarda gördüğün işleri inkâra kalkma ; çünkü onların münkirleri necat bulmaz ve maneviyat yolunda bir şey elde edemezler.

19. Seyahat eyle ki nefsin hor olsun !

20. Helâl giyin ve dışını süslemeye bakma ki dışı süsleme, iç haraplığının ve iflasın alâmetidir. Giyimini sade ve libasın yıpranık olsun .

21. Musikili toplantılarda, semâ meclislerinde çok bulunma ki bu zamanla nifak çıkarır ve kalbi öldürür. Semâ'ı inkâr da etme ki, onun erbabı vardır.

22. Çok gülme ! Gülmek gaflettendir ve kalbi öldürür. Allah'ın mekrinden emin olma; kalbin mahzun ve kırık, benizin hasta, gözlerin yaşlı, duan tazarrulu olsun !

23. Amelin hâlis olsun. Allah'ın gazabından kork, rahmetinden de ümit kesme, havf-u recâ arasında yaşa ki tarikat yolcularına yakışan hal budur.

(*Kütüphanelerdeki Farsça nüsha ile el-Hadaik el verdiyye kitabındaki Arapçasını karşılaştırmak suretiyle tertip ve tanzim olunmuştur*) Kaynak: *Tasavvufi Ahlak, Mehmed Zahid Kotku, cilt 4*

LUGAT

Şiâr : Belirti, ayıran âdet, ayırıcı belirti ; Ahvalini murakabe etmek : Hâlini, durumunu kontrol etmek, denetlemek ;

Cidal etmek : çekişmek ; Hilim : Yumuşaklık ; Hücet : Delil, vesika ; Pâkize: Saf, temiz ;

Matiyye: Binek hayvanı ; Ünsiyet : Alışkanlık, ahbablık ; Buhl: Cimrilik, pıntılık ;

Bezl etmek : Hiç esirgmeden bol bol vermek ; Hıfz etmek : Korumak

Havf-u recâ : Korku ve ümit

Bid'at ehli: Ehl-i sünnet dışı görüşleri olan kişiler. Reformistler, dinde yenilik icat etmeye çalışanlar, Kur'ân'a kendi reylerine göre mâna verenler, (kabir azabı, Hz. Mehdi'nin zuhuru ,.. v.b gibi) bazı sahih hadisleri kabul etmeyenler veya tevil edenler bunlardandır. Hz. Ömer r.anh bid'at ehli olan kişileri dinlemeyi yasaklamıştır. Buna istinaden bazı ulema bid'at ehlini dinlemenin haram olduğunu söylemektedirler (çünkü dinleyen kişi yanlış görüşlere kapılıp küfre kayabilir) .

Abdülhâlik-i Gücdüvânî k.s hazretlerinin silsile-i şerifi :

Hz. Seyyid-i Kâinat Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem

- 1-Hz. Ebu Bekri's Sıddik radıyallahu anh
- 2- Hz Selmân-ı Fârisi radıyallahu anh
- 3- Hz. Kâsım İbni Muhammed kaddesallahu sırrahu
- 4- Hz. Câfer-i Sâdık kaddesallahu sırrahu
- 5- Hz. Bâyezıd-ı Bistâmi kaddesallahu sırrahu
- 6- Hz. Ebu'l Hasen-ı Harekâni kaddesallahu sırrahu
- 7- Hz. Ebu Ali-i Fâremedi kaddesallahu sırrahu
- 8- Hz. Yusuf-ı Hemedâni kaddesallahu sırrahu
- 9- Hz Abdülhâlik-ı Gücdüvânî kaddesallahu sırrahu